

Өмірді сақтандыру нарығына шолу

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

2022 жылдың 9 айында

Кезеңнің негізгі тенденциялары

- 2022 жылдың 9 айдағы өмірді сақтандыру нарығының негізгі көрсеткіштері өткен жылдың базасының жоғары болуына байланысты сақтандыру сыйлықақыларының көлемін қоспағанда, айтарлықтай өсуді көрсетті.
- ӨСК активтері 886,2 млрд-қа дейін өсті (+106,6 млрд немесе 13,7%) және барлық сақтандыру нарығының жиынтық активтерінің 43,9% құрады.
- Бұрынғысынша, активтер құрылымында ең көп үлесті бағалы қағаздар (80,3%) алып отыр, олардың көлемі 2022 жылдың 1 қазандағы көрсеткіш бойынша 711,8 млрд (+67,3 млрд) құрады.
- 9 айдың қорытындысы бойынша ӨСК міндеттемесінің сомасы, негізінен, өмірді сақтандыру шарттары бойынша орын алмаған залалдардың резервтерін ұлғайту есебінен (+22,9% немесе 59,8 млрд), жыл басынан бері 14,7%-ға (+93,6 млрд) ұлғайып, 730,7 млрд құрады.
- Сектордағы шоғырлану өзгерген жоқ: активтер бойынша өмірді сақтандыру нарығының шамамен 80%-четыре әлі де төрт ірі компания алады: Халық-Life (31,2%), Nomad Life (28,6%), Fflife (11,9%) және Еуразия ӨСК (7,7%).

- 9 ай 2022 ж. сақтандыру сыйлықақылары аннуитеттік сақтандыру бойынша сыйлықақылар көлемінің қысқаруы аясында 1,2%-ға төмендеді (-36,7% немесе 37,7 млрд). Қалған өнімдер бойынша сақтандыру сыйлықақыларының өсуі бұл төмендеуді толығымен дерлік теңестіруге мүмкіндік берді.
- Төлем көлемі өмірді сақтандыру бойынша төлемдердің 2,4 есеге ұлғаюы есебінен 31,8%-ға өсті. Нәтижесінде 2021 жылғы 9М-мен салыстырғанда төлемдердің сыйлықақыларға арақатынасы 8,1%-дан 10,8%-ға дейін өсті.
- ӨСК сақтандыру қызметінен түсетін табыстың төмендеуі (6,8%-ға немесе 18,3 млрд) ішінара мүгедекті қайта бағалаудан түскен табыспен өтелді (өсім 11,1 есе немесе 117,9 млрд).
- Комиссиялық сыйақы төлеу бойынша шығыстардың азаюын (-35,9% немесе 25,1 млрд) және аннуитет шарттары бойынша орын алмаған шығындар резервінің көлемдерінің қысқаруын (-55,2% немесе 23,0 млрд) ескере отырып, ӨСК таза пайдасы 9М2021 жылмен салыстырғанда 8,9%-ға немесе 2,8 млрд-қа өсті.
- ӨСК нарығы бойынша меншікті капиталдың рентабельділігі 18,5% құрады (9М2021 ж. 26,3%).

АКТИВТЕР

₸ **886,2** млрд
▲ 13,7%

САҚТАНДЫРУ РЕЗЕРВТЕРІ

₸ **651,7** млрд
▲ 21,3%

МЕНШІКТІ КАПИТАЛ

₸ **155,6** млрд
▲ 9,1%

БӨЛІНБЕГЕН* ТАБЫС

₸ **34,7** млрд
▲ 8,9%

САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫ *

₸ **273,1** млрд
▼ 1,2%

ТАЗА САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫ *

₸ **263,9** млрд
▼ 2,9%

САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІ *

₸ **29,5** млрд
▲ 31,8%

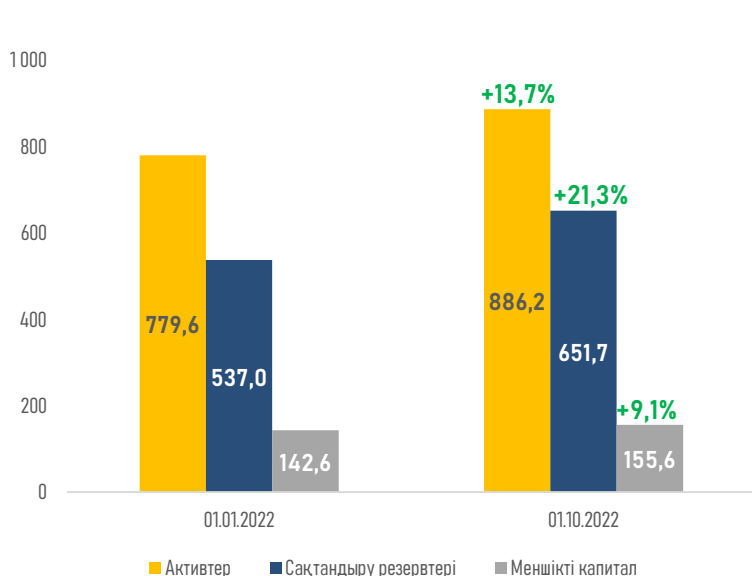
ТАЗА САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІ *

₸ **28,8** млрд
▲ 33,7%

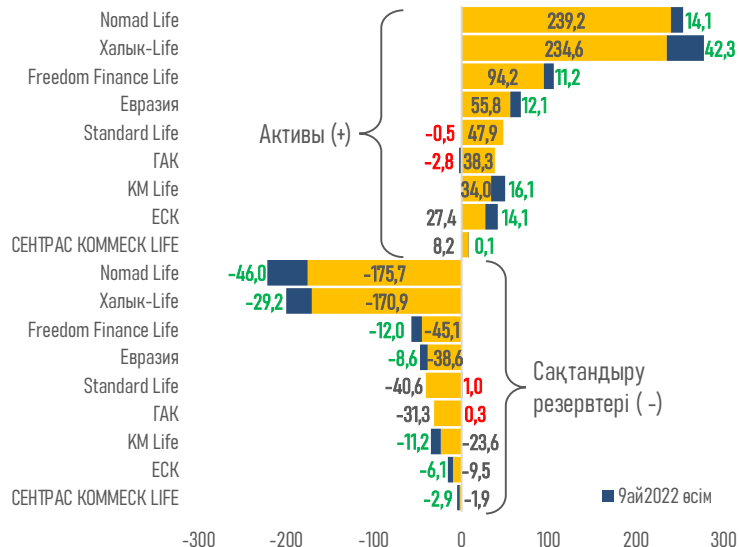
Дереккөз: ҚРҰБ. Ескерту: өсім бойынша деректер 9М2021 жылғы деректермен салыстырғанда келтірілген.

Сектордың баланстық көрсеткіштері

Сектордың жиынтық көрсеткіштері, млрд тенге

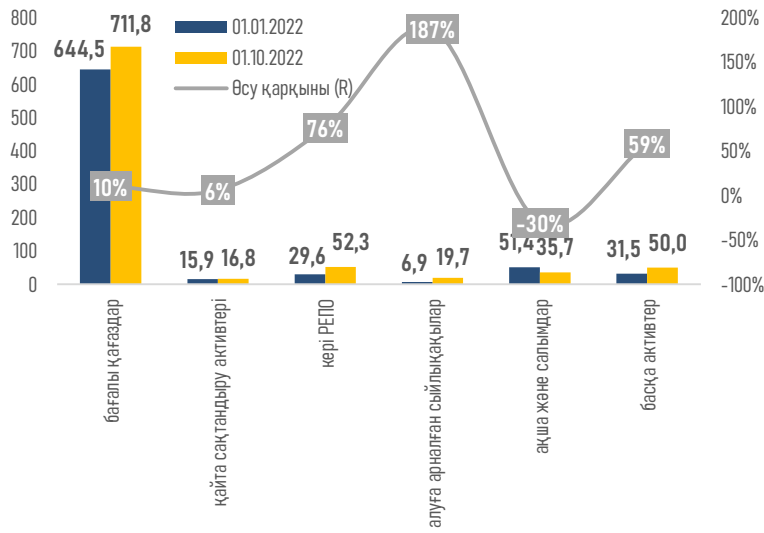

Сақтандыру компаниялары бөлінісіндегі көрсеткіштер, ₸ млрд

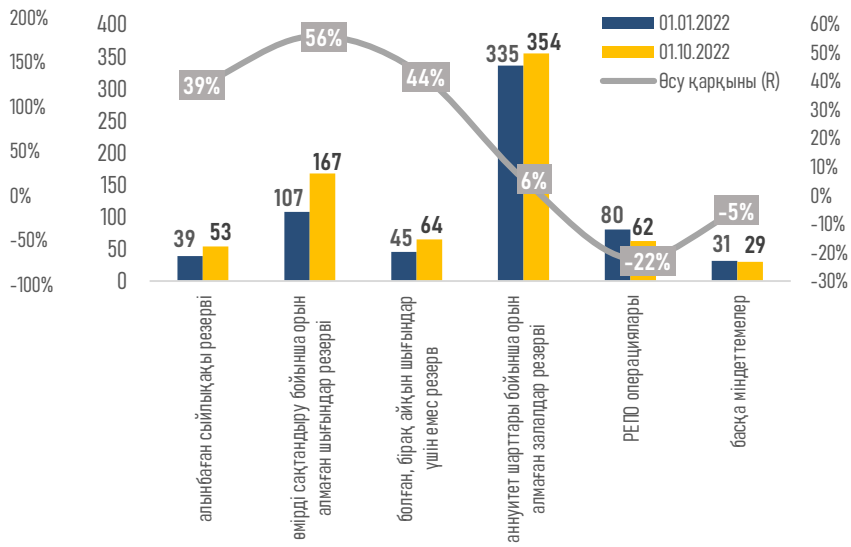

Сектордың активтері мен міндеттемелерінің құрылымы

Сектор активтерінің құрылымы, млрд тенге

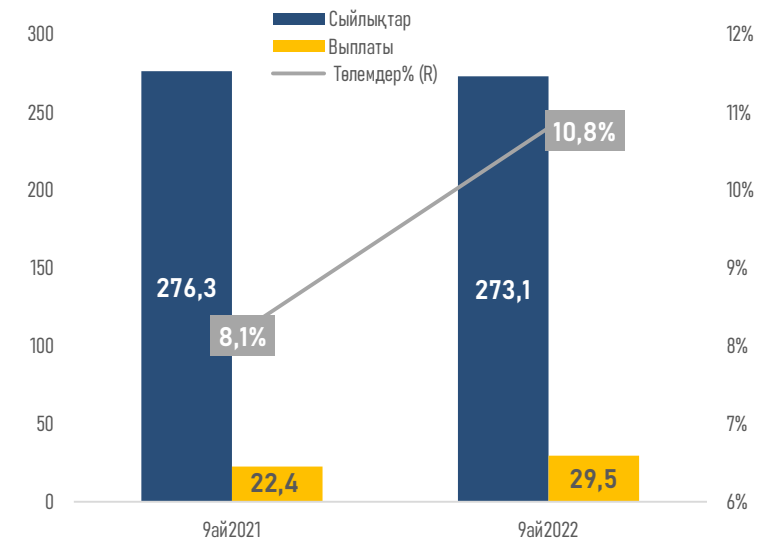

Сектор міндеттемелерінің құрылымы, млрд тенге

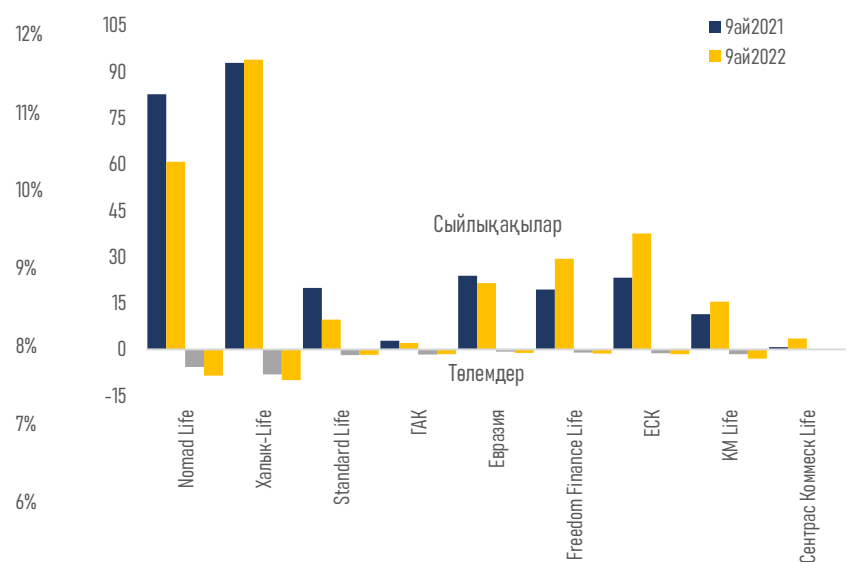

Төлемдердің сыйлықақыларға қатынасы

Төлемдердің сыйлықақыларға қатынасы, млрд тенге

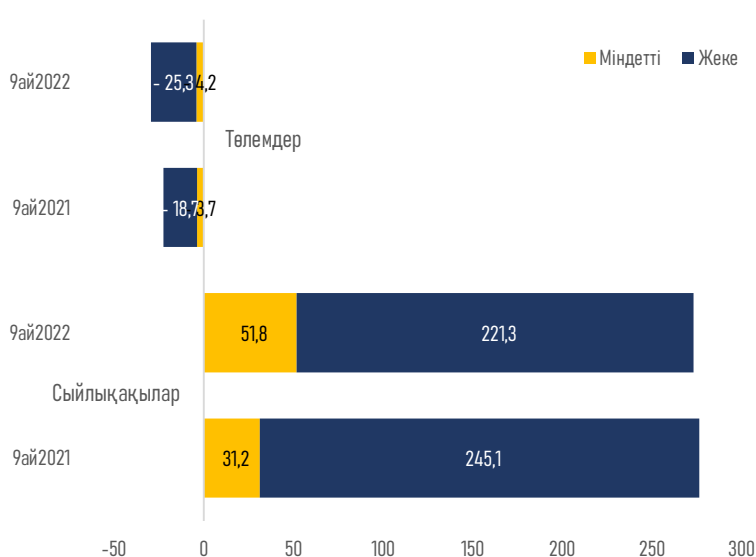

Сақтандыру компаниялары бөлінісінде, млрд тенге

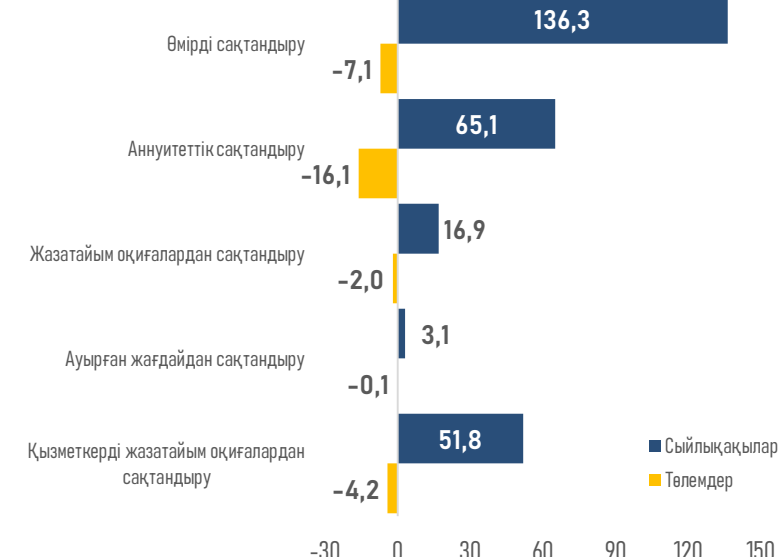

Сыйлықақылар мен төлемдер

Сақтандыру сыныптары бойынша, млрд тенге

Сыйлықақылар мен төлемдердің нысаналы мақсаты, Т млрд

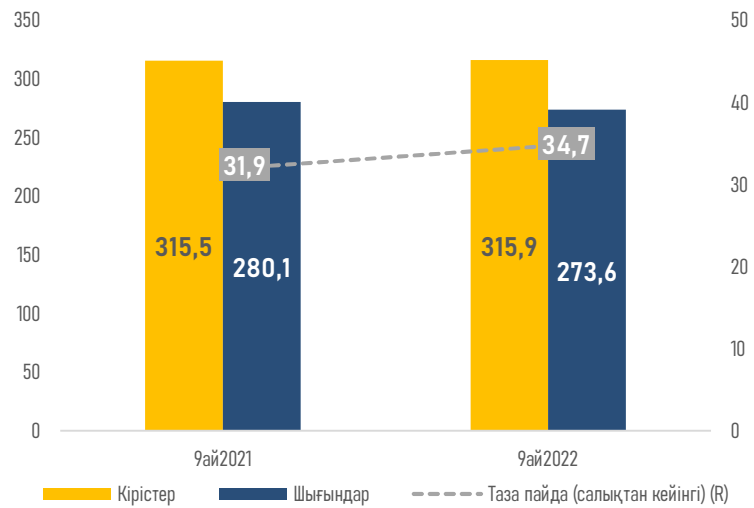

Өмірді сақтандыру нарығының кірістері мен шығыстары

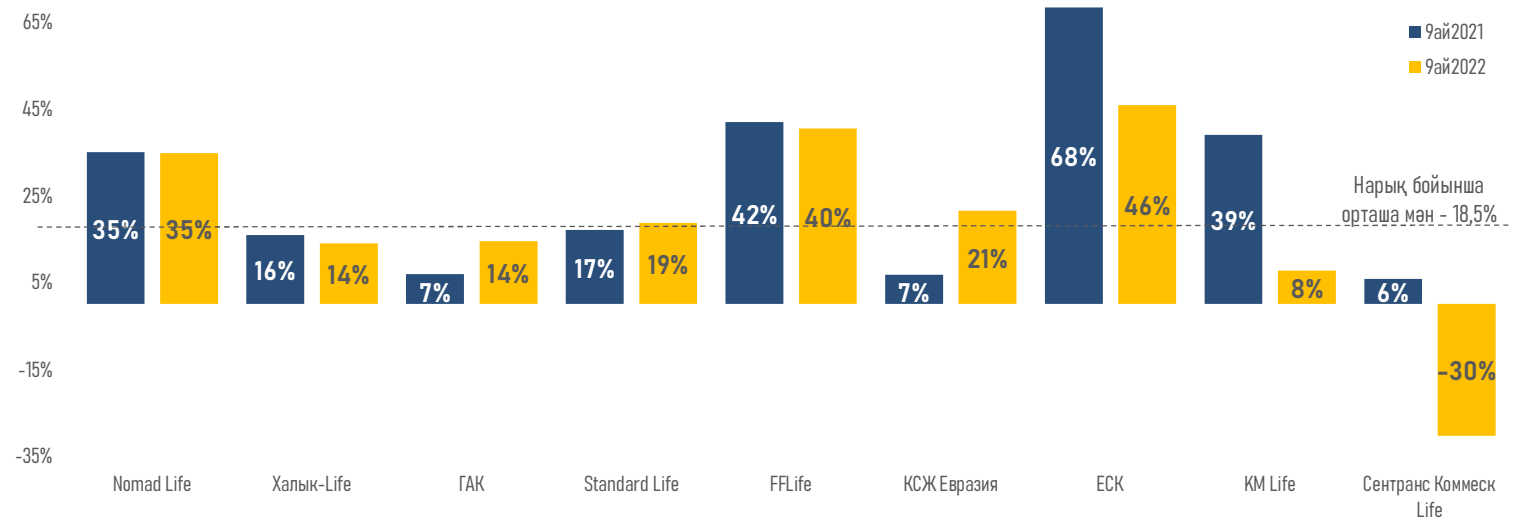
9А2022 үшін кірістер мен шығыстардың құрылымы, %

Таза пайда, млрд тенге

Капиталдың орташа өлшенген кірістілігі (RoAE)

Кезеңнің қысқаша қорытындылары

9 айдың қорытындысы бойынша ӨСК активтерінің өсуі. 2022 ж. негізінен инвестициялық қызмет есебінен болды. Активтер құрылымында "ақша және салымдар" бабының үлесі төмендеген кезде бағалы қағаздардың үлесі өсті. ӨСК кірістері негізінен шетел валютасын қайта бағалау (11,1 есе) және бағалы қағаздар бойынша сыйақы (+33,0%) есебінен өсті.

Сонымен қатар, сақтандыру сыйлықақылары қызметкерлерді жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандырудың өсуі (+65,9%) және аннуитеттік сақтандыру бойынша сыйлықақыларда өткен жылдың ұқсас кезеңімен алшақтықтың төмендеуі аясында құлдырау серпінін біртіндеп қысқартады (2022 жылдың жартыжылдығының қорытындылары бойынша -42,2%-ға қарсы 9 айдың қорытындысы бойынша -36,7%).

Естеріңізге сала кетейік, 2021 жылдың басында аннуитеттік сақтандыру өнімін сатып алу үшін қажетті зейнетақы жинақтарының шегі заң жүзінде төмендетілген болатын. Сонымен қатар, өткен жылдың соңына қарай "аннуитеттік бум" төмендей бастады, бұл ағымдағы жылдың салыстырмалы көрсеткіштерін айтарлықтай жақсарттады.

Қазіргі уақытта ӨСК алдында тұрған негізгі сын-тегеуріндердің ішінде жоғары инфляция аясында халықтың сатып алу қабілетінің төмендеуін, қаржылық сауаттылықтың жеткіліксіз деңгейін және соның салдарынан халықтың сақтандыру өнімдеріне деген сенімінің төмен деңгейін атап өтуге болады.

Бұл ретте сақтандыру заңнамасына шілде айындағы түзетулер шеңберінде жүргізілетін өмірді жинақтаушы сақтандырудың әлеуметтік-бағдарланған өнімдерін одан әрі дамыту, сақтандыру қызметтерін цифрландыру, сондай-ақ осы қызметтердің тұтынушыларын қорғауды қамтамасыз ету нарыққа қолдау көрсетеді.

Осылайша, 9 айдың қорытындысы бойынша КЖ көрсеткіштерінің динамикасын ескере отырып, 2022 ж.және өмірді сақтандырудың жаңа өнімдеріне (білім беру жинақтаушы сақтандыру өнімі, бірлескен зейнетақы аннуитеті) сұраныстың біртіндеп артуы ағымдағы жылы сектордың одан әрі өсуі үшін әлеует сақталып отыр.